

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

CLEVELAND, O., WEDNESDAY MORNING, MARCH 5, 1941

LETO XLIV. — VOL. XCLIV

Knez namestnik Pavle gre v četrtek k Hitlerju?

Anglija bo danes prekinila diplomatske odnose z Bolgarijo. — Nekaj članov angleškega poslanstva je že dospelo v Jugoslavijo. — Romunija mobilizira za obrambo na ruski meji.

Sofija, 4. marca. — V diplomatskih krogih se je danes zatrdilo, da bo šel v četrtek jugoslovanski knez namestnik Pavle v nemško na razgovor s Hitlerjem. To je dalo povod zatrdilu, da bo Jugoslavija v kratkem pridružila osišču. To trditve so pa malo zavrnili v Berlinu češ, da se niti knez Pavle, niti kak drug jugoslovanski državnik ne pričakuje te dni v Nemčiji.

V nemških časopisih je bilo danes poročano, da se vrši po Jugoslaviji sabotaža in da je bila v Zagrebu razstreljena velika oljna rafinerija. Nemci pripisujejo to angleškim agentom. (O enakem se je poročalo tudi v Romuniji in Bolgariji, predno se ju je prisililo k osišču, torej je to očitno samo nemška propaganda.)

Angleški poslanik za Bolgarijo, George W. Rendel, je obvestil ameriškega poslanika, da bo Anglija prekinila diplomatske odnose z Bolgarijo v sredo, nakar bo ameriško poslanstvo prevzelo zastopstvo angleških interesov v Bolgariji. Angleški vojaški atašej za Bolgarijo, polkovnik Ross, njegova žena in več drugih uradnikov angleškega poslanstva v Sofiji, so že dospeli v Belgrad. Do jugoslovanske meje jih je spremljal ameriški poslanik Earle. Pripravljen je poseben vlak, ki odpelje angleškega poslanika in vse ostalo osebje iz Sofije.

Iz Bucharesta se poroča, da ruska armada v Besarabiji dobiva zadnje dneve nova ojačenja ob reku Prut. Tudi Romunija mobilizira in bo imela do 15. marca 1,000,000 mož pod orožjem. Vsa ta armada je namenjena na rusko mejo.

Obenem z angleškim poslanikom bodo zapustile Sofijo tudi poljska, belgijska in holandska misije, ki bodo odšle v Carigrad, čim bodo pretrgane diplomatske zveze med Bolgarijo in Anglijo. Grški poslanik bo ostal še v Sofiji, vsaj začasno.

Po vsej Bolgariji se opaža velika aktivnost. Nemška bojna letala, transportni avijoni in bombniki so leteli nad Sofijo v smeri proti grški meji. Bolgarske čete so korakale skozi mesto v polni bojni opremljeni, toda ni znano kam. Vse ceste so natrpane z nemškimi vozili.

Rusko obvestilo bolgarski vladni, da bo njen pristop k osišču prinesel Bolgariji vojno, raje kot mir, ni našlo nobenega komentarja pri vladi. Edino to je vlada ukazala, da časopisje ruskega svarila ne sme priobčiti za javnost. Toda med narodom gre od ust do ust. To najnovejšo stališče Sovjetije tudi v Belgradu ni našlo nobenega posebnega odziva, ker Jugoslavija ve, da ne bo dobila od Rusije nobene pomoči, če se upre Nemčiji, kot je ni dobila Bolgariji. (Če se Stalinu ne dopade, da je Nemčija okupirala Bolgarijo, naj bi to povedal Hitlerju, ne pa Bolgariji, ki si ne more pomagati).

Nov avto
Mesečani na Hubbard Rd. Maribor, O. so kaj radovedno ogledali krasen avto, v katerem so pripeljali k Leskovčevim iz Clevelanda Strunatovi iz Norwood Rd. Sin Eddie je kaj pozoren na avto, katerega zna že voditi. Vstopnice za banket

Najdene rokavice
V nedeljo večer so bile najdene v SND črne, debele rokavice. Kdo jih je izgubil, jih dobi našim uradu.

BOJNA FRONTA NA BALKANU

Zemljevid kaže novo bojno fronto, ki se bo najbrže ustvarila na Balkanu. Ustvaril jo bo Hitler, ki bi rad zajel ves Balkan. Pri točki (1) je Sofija, glavno mesto Bolgarije; pri točki (2) je bolgarsko pristanišče Varna, ki je zdaj v nemških rokah, in pri točki (3) je bolgarsko-turška meja, kamor pošilja zdaj Turčija vojaštvo, da ubrani nemški armadi. Na sliki vidite Jugoslavijo, kako je obkoljena od vseh strani od sovražnika, razen spodaj na jugu, kjer jo veže ozek pas z Grčijo. Tam vidite Solun (Salonika), za katerega se vrši dirka med Nemčijo in Anglijo, kdo bo prej tam.

Italija je začela groziti Jugoslaviji

Rim. — Virginio Gayda, urednik Mussolinijevega glasila Giornale d'Italia, zagovarja nemško invazijo v Bolgarijo češ, da se hoče Nemčija zavarovati pred Angleži, ki so pripeljali izdatno armado v Grčijo. Z oziroma na sedanje stališče Jugoslavije, je Gayda zapisal: "Jugoslavija lahko zdaj že ve, da ne drži osišču v rokah samo zmag, ampak tudi bodočo usodo Jugoslavije!"

SOVRAŽNIK AVTOV

San Francisco. — V tem mestu so avtomobilisti zapazili, da jim neko predira pnevmatiko pri kolesih. Končno so prijeli storileca. Je to 42 letni Roy Brown, ki je priznal, da predre kolesa pri vsakem avtu, do katerega le more in to iz maščevanja, ker je pri neki avtni nezgodi izgubil nogo.

Mlada umetnika

Dolores Kne, stara 11 let, hčerka Mr. in Mrs. Joseph Kne iz 17901 Grovewood Ave. in Jimmy Tushar, star 10 let, sinko Mr. in Mrs. Frank Tushar iz 1230 E. 173. St. sta kljub svojim mladim letom že kar velika glasbena umetnika. Nedavno sta dobila prvo nagrado v kontestu v Leo's Cafe na St. Clair Ave. in 74. cesti. Jimmy je pel, Dolores ga je spremljala na piano, harmoniko. Že prej sta dobila nagrado v kontestu v Donovan Nite klubu na Coit Rd. Čestitamo in jima kličemo: le tako naprej!

ŽENA UMIRA! POŠLJITE AMBULANCO!

Policist McVeery je sedel pri telefonu na glavni policijski postaji, ko zapoje zvon pri telefonu in nek ml glas zahteva: "Pošljite takoj ambulanco. Naša sosedna umira!" Mož postave bi bil pa rad zvedel kaj več, pa vpraša: "Kaj pa je, ali ji je kdo pre-

Med Zed. državami in Mehiko se zdaj ustvarja medsebojna zveza

Washington, 4. marca. — Urad ameriškega državnega tajništva naznanja, da so se začela med Zed. državami in Mehiko pogajanja za medsebojno zvezo, potom katere bi se obe državi zavezali iti druga drugi na pomoč v slučaju napada. Ta pakt bi bil podoben onemu, ki je v delu sedaj med Kanado in Zed. državami.

Diplomati smatrajo, da je to začetek medsebojne zveze vseh republik na ameriškem kontinentu, tako na severnem, kot na srednjem in južnem, glasom katere zveze bi ameriške republike stale skupno v obrambi zapadne hemisfere. Istočasno se bo poravnal tudi spor radi oljnih polj in drugega ozemlja v Mehiki, ki so ga lastovali Amerikanci, pa ga je zapolnila prejšnja mehiška vlada.

Ameriška armada je ukazala izdelovati plinske maske za civilno prebivalstvo

Washington, D. C. — Vojni oddelek ameriške vlade naznanja, da je naročil pri petih tovarnah izdelavo cenjenih plinskih mask za civilno prebivalstvo. Tovarna v Fostoria, Ohio, ki jo bo zgradila vlada, je dobila naročilo, naj začne izdelovati oglje, ki se ga rabi v plinskih maskah. Te plinske maske bodo za splošno uporabo med civilisti in se jih je za enkrat naročilo samo omejeno število. Napravljene bodo tako, da bodo varovale osebo proti vsakim plinom, ki so dozdaj znani, da se jih rabi v vojni.

Najbolje plačani delavci na svetu

New York. — Unija delavcev, ki so zaposleni za brušenjem demantov, je priborila svojim članom mezdo, za katero jih lahko zavida vsak delavec. Za 35 ur dela bodo dobivali lepo vsoto \$195.00 na teden. Lansko leto je bila njih meza do \$135 na teden. Unija ima 450 članov, ki delajo zdaj radi vojne na naročilih skoro iz vsega sveta. Ta unija je popolnoma samostojna.

Pokojni Joseph Koncilija

Včeraj zjutraj je umrl v Glenville bolnišnici dobro poznani rojak Joseph Koncilija, star 56 let. Stanoval je na 971 E. 237. St. Doma je bil iz Žužemberka, odkoder je prišel v Ameriko pred 32. leti. Tukaj zapuša zalujočo soprogo Paulino, hčer Ann, poročeno Gilles ter sina Josepha, ki je lastnik Nottingham Dry Cleaning Co. na St. Clair Ave. To čistilnico je vodil pokojni pred nekaj leti. V stari domovini pa zapuša sestro. Bil je član društva Slovenski dom, št. 6 SDZ, društva sv. Jožefa, št. 169 KSKJ, društva Katoliških Borštarnjev, št. 1317 in kluba Ljubljana. Bil je delničar Slovenskega društvenega doma v Euclidu in SND na St. Clair Ave. Pogreb se bo vršil v soboto zjutraj ob 8:15 iz pogrebnega zavoda Augsburg F. Svetek, 478 E. 152. St. v cerkev sv. Kristine in na pokopališče sv. Pavla. Naj se spocije v ameriški zemlji, preostali naši iskreno sožalje.

Kjer se pripravata dva, tretji...

Berlin, Md. — Harold Webb je ribaril v zalivu in je videl, kako se je divja raca zagnala v vodo za plenom. Potopila se je štiri čevlje do dna in hotela tam pograbit odprto školjko. Toda školjka se je hipoma zaprla in vjela raco za kljun. Raci se je sicer posrečilo, da je prišla na vrh, toda težka školjka ji ni dovolila, da bi dobila glavo iz vode. Zadevo je rešil ribič, ki je pobral raco in školjko in ju odnesel domov.

Vojna med republikanskimi councilmani in županom

Republicanski councilmani v Clevelandu so napovedali vojno županu Blythinu, ki je ukazal pobrati "pinball" stroje iz vseh javnih prostorov. Župan je rekel, da ne bo odnehal, dokler ne bo odstranjen zadnji igralski stroj iz mesta. Councilman Taylor namerava staviti v zbornici predlog, da se "pinball" stroje oziroma igranje nanje napravi v mestu legalno. Councilman Finkle, vodja republikanske večine v zbornici je rekel: "Župan si je sam postlal, pa naj leži kakor hoče. To je liberalno mesto."

Councilmani pravijo, da so dobili pritožbe od malih trgovcev in gostilničarjev češ, da so v mestu dovoljene "bingo" igre. In če so bili dovoljeni ti "pinball" stroji zadnjih par let, dasi spoznani kot nelegalni od najvišjega sodišča, zakaj naenkrat vojna proti njim, bi radi vedeli republikanski councilmani.

IZ NAŠIH NASELJIN

La Salle, Ill. — Pred dnevi je tu umrl Martin Komacar, star 72 let in doma iz Cerkelj na Dolenjski. Bil je star naseljencev in zapuša ženo ter več otrok. — Dalje je te dni umrl pionir Anton Kostelo, ki zapuša družino.

Virginia, Minn. — V euveltski bolnišnici je zadnje dni umrla Terezija Mihelič iz Aurore, stara 56 let. V Minnesoti je bila 35 let in zapuša moža, pet sinov in dve hčeri. — V Buhlu je umrl George Briški iz Forbese, star 70 let. Tam je bival 20 let in zapuša ženo, štiri sinove in hčer. — Na Elyju je zadnje dni umrl Leopold Erčul, star 73 let in doma od Dobropolja. V Ameriki je bil 46 let in zapuša dva sinova in dve hčeri.

Spomladanske suknje

Mr. Benno B. Leustig se priporoča, da naročite pri njem lepe spomladanske suknje znane "Sterling" izdelka. Oglašite se na 1034 Addison Rd. ali pokličite ENdicott 8506, 3426.

Vile rojenice

Družini Mr. in Mrs. Thomas Mervar, 3559 E. 81. St. so prinesle vile rojenice zalo hčerko. Vse je zdravo. Čestitamo!

Zadavil je ženo, ki ga je spustila v hišo kot znanca njenega moža

New York. — George Joseph Cvek, star 23 let, je priznal na policiji, da je zadavil v Bronxu Mrs. Katarino Pappas, ženo grškega trgovca. Priznal je tudi, da je kriminalno napadel več žensk v Philadelphiji, Washingtonu in Newarku. Kot trdi, je doma iz Harrisburga, Pa.

Cvek je prišel k Mrs. Pappas, kateri je povedal, da je star znanec njenega moža. Žena ga je pustila v stanovanju in mu lepo postregla. Naenkrat je pa Cvek prijel ženo za vrat, ji zvezal roke z kravato, ter nesel ženo na posteljo. Ko jo je položil na posteljo, je bila žena že mrtva.

Policija preiskuje, če je Cvek v zvezi tudi z umorom neke Mrs. Jensen, ki je bila pred par dnevi umorjena v Bronxu na podoben način.

Kot Cvek pripoveduje, je hodil po cestah, kjer so ga avtomobilisti vzeli na avto. Spotoma je zvedel od njih naslove in druge okoliščine, nakar je obiskal njih žene z izgovorom, da je znanec njih mož. Tako je dobil vstop v hišo, kjer je potem ženo napadel.

Vedno več nesreč

V prvih dveh mesecih letošnjega leta je bilo v Clevelandu dvakrat toliko prometnih nezgod kot v istem času lansko leto. Policijski oddelek dolži večje število avtov na cesti in pa ker je tudi ljudi vedno več na cesti. Sicer se dela na izboljšavah cest in se skuša dati večjo varnost ljudem, toda največ bi pomagalo, če bi bili tako vozniki kot pešci bolj previdni. Koncem prošlega leta je bilo registriranih v Clevelandu 70,000 več avtov, kot leto prej. Večja zaposlitev v tovarnah je pa vzrok, da je na ulicah več ljudi, ki gredo na delo in z dela.

Stavka v Euclidu

Delavci pri Pressure Castings na 21500 St. Clair Ave. so odšli včeraj dopoldne ob desetih na stavko. Spadajo k organizaciji CIO. Na stavki je 120 delavcev. Na stavko so odšli, ker tovarna zavlačuje že zadnja dva tedna pogajanja.

Zahvala za simpatije

Mrs. C. Fox in Mrs. C. Repasky se tem potom iskreno zahvaljujeta vsem, ki so jima izrazili na ta ali oni način simpatije o priliki smrti njih ljubljene matere Josephine Cradis.

Pozdravi iz Penna

Mrs. Znidaršič pošilja iz Chester, Pa. najlepše pozdrave vsem svojim prijateljem v Clevelandu. Šla je tje obiskat svojega sina, ki je v mornariški strojni šoli tam. Uči se sestave Diesel motorjev.

29 LET GA JE PEKLA VEST RADI 2c.

Denver, Colo. — Nek lekarnar v Denverju je prejel te dni vrnjena dva centa po 29 letih zraven pa še 150 odstotkov obresti. Prejel je namreč cel nikelj (5 centov). Odpošiljatelj, ki se je podpisal "ameriški državljani po rojstvu," piše, da je v septembru, 1912 kupil v tej lekarni znamko za 2 centa. Lekarnar ni imel drobiža za \$20 bankovec in kupec je obljubil, da bo prinesel 2 centa za znamko drugi dan. Toda zapustil je Denver, ne da bi poravnal ta dolg. Dolg ga je peklo vsa ta leta, zato je poslal nikelj na poštarja Stevica ter ga prosil, naj denar izroči dotičnemu lekarnarju. Toda tisti lekarnar je umrl in lekarno ima zdaj neki Radetsky. Poštar pravi, da je nikelj po vseh postavah sedanjega lastnika lekarnar.

SATAN IN IŠKARIOT

Po nemškem izvirniku K. Maya

...trpežljivo sem čakal. Mladunak na skali je vsekakor prežal na ugodno priliko, da bi ga udaril s kopitom pa je bil moč njegov.

Minut je minilo in še pet. Zamislilo se je, da sem videl kolikor dvajset korakov daleč. Načel sem poslušal in že sem skledal stopim in pogledam, kaj Mimbrejem, ko mi je prišlo uho glas, kot da je kdo prihajal po buči.

Postal sem in spet poslušal. Sem hropeče stokanje in spet udar po buči. In kaj nato se približali po soteski rahli, kaj koraki. Mimbrej me poklical po imenu.

„Sem mu naproti.“

„Moj mladi brat —?“ sem se veselil. „Kje je Yuma?“

„Tamele pri skali leži.“

„Kje je uspejo?“

„Pripoveduj, kako je bilo!“

„Kaj brez sape je pravil: Yuma je obstal pri izhodu soteske in stopal gori in dol. Nekajkrat je prišel tudi mimo močnega bivolca. Previdno sem oprinil na rob skale ter prišel na cev. Ni me videl, tega je bilo čez dolgo časa. In ko sem se odpravil, sem se v njegovih hrbtom napol vrzela in ga udaril s kopitom po glavi. Padel je in stokal, vstati ni mogel. Pa sem brž skočil na rob skale in ga udaril še enkrat. Tiho zvezal sem ga z lasnicami, da ga ubijem.“

„Kaj pa pogleda?“

„Gledal sem Yumo. Živel je pod mojimi rokami se je zavedel. Udarca nista bila dovolj. Na pomoč ni klical, ni vedel, koliko je nasprotni, ker si je pač mislil, da ga ne bodo slišali.“

„Kaj je imel pri sebi, je bilo sebi Mimbrejem plen. Pa rekel je bil, z veseljem bi mu dal več in kaj boljšega.“

„Kaj je pravi Indijancih za tem junaka, čim večji plen prinese domov. Yumovi ženi bili prazni, oborožen pa je bil z nožem, z lokom in puščico.“

„Kaj me je gledal s plašnimi očmi?“

„Kaj Shatterhand —!“

„Kaj me je menda prejšnji teden bil še ujetnik v taboru Yumov.“

„Kaj govora strah sem lahko izrazil, če bi mi novice o položaju v taboru zagrozil sem ujetnik si! Če zineš le malo glasno besedo, te zabodem, kar te bom sedajle vprašal, če ne, si izgubljen!“

„Kaj povedal!“ je prenesel zadrževal. Junak mož ni bil, da se je videlo.

„Kaj povej, ali je od soteske prišlo Yumov prišlo v taboro?“

„Kaj je kaj posebnega zgodilo v taboru?“

„Kaj straho so te poslali k soteski?“

„Kaj poglavarja bi moral čakati?“

„Kaj bi nas ne bil našel.“

„Kaj katerem času bi te zamele?“

„Kaj sem mu noge, mu položil krog telesa, si ga prive-

Dve iz Španije

Okno. — Drevesa laže preživijo vojsko kakor zidovi. Drevo iz platan v vasi pri Barceloni in francosko mejo je zmeraj tu. Drevored razpolavlja vas in vodi navzdol, k morju. To je vrsta močnih, košatih dreves. Tam, kjer je vendarle eno moralo pasti, se doždeva, da so se še bolj razkošila, tako da je vrzel komaj opazna.

Ob tej glavni cesti je razmerna še dosti nedotaknjenih hiš. Tu stojijo, imajo streho in vrata, pa so le videti mrtve. Živa so tu le še drevesa. Zelenje njih novih listov je v nasprotju z vsem drugim.

Stranske ceste vodijo mimo kamnitih kupov k drugim, večjim in manjšim kupom kamenja. To so bile nekoč hiše in v hišah so prebivali ljudje. Ponekod se na kak kup naslanja pol hiše in se ga hoče s poslednjimi močmi okleniti; to je kaka odprta polovica hiše, kaka hiša v prerezu. Notranjščina je vsem pogledom na razpolago: tapete so svetlozeleni ali so bledordeče z venčkami cvetlic.

Od morja sem piha močna sapa, ki prodi po razvalinah in odnaša beli prah v zrak. Mahoma butne v prazno pločevinasto škaflo, ki se kotali in kotali in slednjič nekam pade nizdol in je nato vse tiho. Potem se čujejo padci kamnov, ki se krhajo s stavb; drevesa ječijo in nekje nekaj neprestano in nadležno šklopota. Medtem se je stemnilo. Zadosti sem videla in vrnila se hočem nazaj v mali hotel. Toda šklopota, noče in noče biti konec. Nemara, da je to za nekaj čast bolj spodaj. Moram pogledati, kaj da je to.

V drugem nadstropju neke hiše visi okenski okvir pred odprtino; brez šip je in veter buta z njim na vso moč sem in tja. Torej to povzroča ta peklenski, truški, ki ga je slišati po vsej vasi! Le zakaj ljudje okna ne pritrjujejo? Skoraj da me jezi ta traparija. Stopim čez mali trg tja k hiši in ... mahoma zagledam, da zadaj za temi okni ničesar ni, ničesar ko to samotno, temno nočno nebo. Pročelje hiše je skoraj povsem celotno ohranjeno; kakor po čudežu je ostalo pokoncu kraj ceste.

To je prvokrat, da vidim, da se je hiša, ki se ji bližam, hiša iz kamna, nenadoma spremenila v kuliso in mimo tega še tako nadležno vpije v noč. Zdaj mi je žal, da sem se vrnila in nisem bila šla prej kraj koj v hotel. Na dolgo in široko ni nikjer žive duše. Majhna cestna svetilka se močno ziblje v vetru in meče svojo borno luč zdaj sem zdaj tja. Zgoraj na oknu pa anemohoma šklopota in šklopota.

To je jako vetroven kraj in okno bo vsak drug dan začelo delovati in bo sosedo motilo v spanju. Že več ko leto dni je v deželi mir, pa ni bilo še nikogar, ki bi bil znal umiriti to okno, ki je od vojne groze tako zblaznelo.

Senjor Pakvito. — Nemara, da se niti ni imenoval Pakvito, tisti mali, debelušni možič z dežele, ki je šel z dvema polnima košarama po cesti v Barceloni. Le slučajno sem ga videla in tudi le slučajno se je zdelo, da je bil za nekaj hipov središče prizora na cesti. A že pred tem prizorom sem postala nanj pozorna, ko sem stala kakih deset korakov za njim in sem mu dala ime senjor Pakvito, zato ker je tako dobrovoljno in zadovoljno

in ves okrogel stopal po cesti. Že prej so skušali navaditi španske pešce na red v cestnem prometu. A ti ljudje, ki jim je tako težko kaj storiti, kar bi moral storiti, in tako hudo ne storiti česar ne smejo storiti, so naredbe kmalu spet pozabili in so ondi šli čez cesto, kjer se je njim zdelo najbolj prav. Zdaj po vojski so se oblasti spet lotile vzgoje pešcev, pa še prav odločno. Vprav po tej cesti, ki po njej prav zdajle tako lepo složno stopava s senjorjem Pakvito, so bili pred nekaj dnevi zaznamovali s širokimi, rumenimi črtami. Na vsakih petdeset korakov stoji po en stražnik in je pripravljen, da plane na slehernega grešnika, ki se ne drži cestnega reda. Zdaj nikogar več ne opozarjajo, kot so storili prvega in drugega dne; zdaj krivice kar takoj kaznujejo z denarno globo. Res pa je, da je postala ta, že zmeraj precej živahna cesta, še bolj prometna. Kdor bi se rad zabaval, pride na to cesto in opazuje vrveže. Vselej, kadar zabrlizga stražnikova piščalka, si pravijo ljudje: „Aha, je že spet eden, ki ni vedel, ali pa ki je to nalašč storil!“

Senjorju Pakvitu pa vse to ni niti malo znano. Saj je prišel naravnost iz svoje vasi. Bržkone so mu doma še zabičali, češ: „Pazi se, Pakvito, da ne boš kakih traparij uganjal v mestu in da ne boš znil kakšne preveče odkrite —, veš, zdaj je tako marsikaj prepovedano...“

Torej — senjor Pakvito bi zdajle rad čez cesto. Sicer sliši žvižg stražnika, a to ga niti malo ne moti, da ne bi svojih kratkih, debelih nog dalje pregibal. Pa nemara se je kaj zgodilo, zakaj zdaj je brljanje že

kar noro, oglasilo se je že petkrat, šestkrat zaporedoma... Kaj le je? Pakvito se ves prestrašen ozira okoli. Stražnik hiti z dvignjeno roko k njemu, kar pomeni: „Stoj! Nazaj!“ Toda malemu možiču se še oddaleč ne sanja ne, kaj da bi stražnik rad od njega. Le to se mu posveti: Tisto strašno brljanje je vedelo njemu! Ay, madre! Kar strah ga je.

Videti je, ko da se mu jasni: Dvignjena roka? ... Aha, to je novo pozdravljanje, jaz moram tudi ... In že postavi eno od obeh težkih košar na cesto in vzdigne desnico. Skozi vrste gledalcev, ki jih je pravkar mnogo tukaj, šine val hihitanja. Stražnik kriči in psuje in na vse pretege hiti k Pakvitu. A ta ne ve, kaj bi. Kar brez glave je, ko ne ve, ali bi to, ali bi ono — ali sploh kaj? Nobene besedice ne razume iz nagle plohe stražnikovih besed. Za božjo voljo, le kaj naj stori? Stražnik je samo še nekaj korakov oddaljen od njega.

Tu stoji Pakvito in tako je ves majhen in uničen, in je od ene druge sekunde postal smešna prikazen sredi ceste. Le počemu se tako boji? Saj vem, storil bo nekaj prav obupnega. Res je; zdaj postavi še drugo težko košaro na sredo ceste in vzdigne ne obe roki kvišku; saj ga že imajo, saj se vda na milost in nemilost ...

Občinstvo kar nori od smeha. Kakor bi treščilo vanj, posevi Pakvito obe roki nizdol. Zdaj se tudi stražnik zasmeje. Prijel je Pakvita za roko in mu vse natančno razložil, tako da ga je tudi Pakvito z dežele razumel.

Predstava je končana. Ljudje se razkropijo. Tudi jaz grem dalje svojo pot, a Pakvito mi ne bo šel iz glave iz spomina. (Maria Freitag)

—Št. Vid pri Vipavi je dobil novega občinskega predstojnika. Za začasnega prefekturnega komisarja v št. Vidu pri Vipavi je imenovan g. Jos. Caligaris, didaktični ravnatelj v Vipavi. To je v kratkem roku dobrega tedna že drugi didaktični ravnatelj (šolski nadzornik), ki je postal načelnik naših občin.

— V vojaško službo. V času od 3. do 14. januarja 1941 so morali odriniti v redno vojaško službo pripadniki letnika 1921, ki so bili pred nekaj meseci pri naboru potrjeni.

MALI OGLASI

Michael Casserman

18700 Shawnee Ave.

Tel. IVanhoe 3877

Plumbing

Electric Sewer Cleaning

(5, 7, 10, 12, 14, 17, 19, 21)

Išče se ženske

Išče se ženo ali dekle, ki bi prišla vsake dva tedna oprati in počistiti v hiši. Samo dva v družini. Oglasite se na 18221 Nottingham Rd., telefon IVanhoe 1008-W. (54)

Išče se kontraktor

Išče se stavbenika, ki bi zidal in financiral trgovsko poslopje v vrednosti okrog \$12,000. Lot je že pripravljen. Kdor bi reflektiral na to delo, naj stopi v dogovor z Matt Intiharjem, 21491 Nauman Ave. (54)

Išče se mesarja

Za stalno delo se išče mesarja, ki je izvežban v sekanju mesa. Vprašajte na 23751 Lakeland Ave. Telefon KENmore 4588. (54)

Gostilna naprodaj

Proda se gostilna po jako nizki ceni. Se mora prodati. Nahaja se na jako prometnem kraju; vse moderno urejeno. Vprašajte na 1245 E. 55th St. (55)

V najem

se odda lep trgovski prostor, pripraven za te ali one vrste trgovine. Zraven je 5 sob in garaža. Nahaja se na 7406 St. Clair Ave. Za podrobnosti pokličite KENmore 4023-J. (53)

Naprodaj trgovina

Proda se mesnica in grocerija v jako prometnem kraju na vzhodni strani mesta; dela dober promet; rent \$45 z 4 sobami. Hitremu kupcu za \$800. Vprašajte pri agentih Apple Co., 1836 Euclid Ave. (56)

Delo na farmi

Moški srednje starosti dobi delo na farmi, ki je navajen v splošnem farmarskega dela in molžnje krav. Zglasite se osebno ali pismeno pri Kristian Kalafus, Route 2, Berlin Center, Ohio. (53)

1940 FRIGIDAIRE in Electrolux ledenice naprodaj. Kupite sedaj in prihranite od 20 do 40%.

Norwod Appliance & Furniture

6104 St. Clair Ave.

819 E. 185. St.

Wed.-x)

OBLAK MOVER

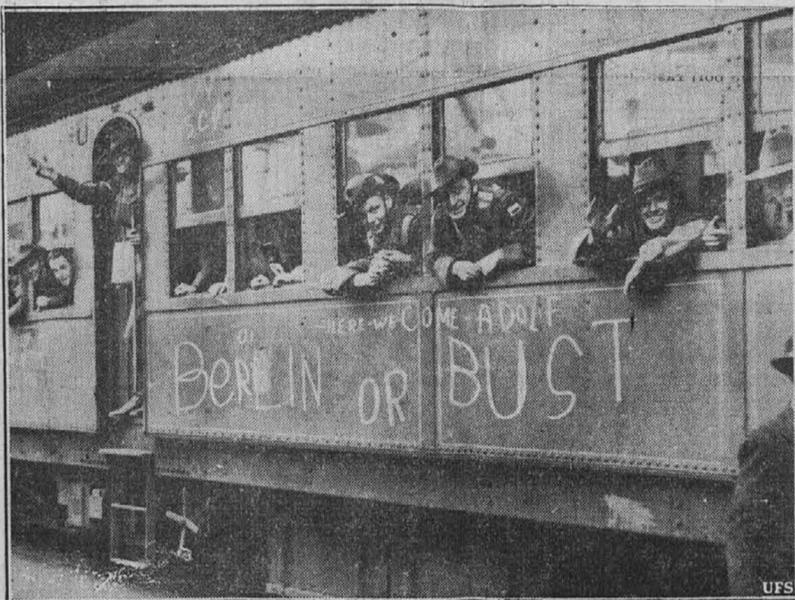
Se priporoča, da ga pokličete vsak čas, podnevi ali ponoči. Delo garantirano in hitra postrežba. Obrnite se z vsem zaupanjem na vašega starega znanca

JOHN OBLAKA

1126 E. 61st St.

6122 St. Clair Ave.

HE 2730.

Obvestilo Adolfa. — Na sliki vidimo vojaški vlak pred odhodom iz Sydneyja v Avstraliji nekam na bojne poljane. Mogoče gre lo vojak v Singapore, kjer je bilo, kot smo že čuli, izkrcanih na tisoče avstralskih vojakov, ko je rasla napetost na Daljnem Vzhodu. Iz veselih obrazov bi sodili, da komaj čakajo, da pograbbijo "nebeškega sina" (jezonskega vladarja) ali pa Hitlerja za ušesa.

Kako je v Nemčiji. — E. Raymond Schville, ravnatelj višje šole v Sag Harbor, Long Island je dobil obilo poklonov za izvrstno idejo, ko je pokazal učencem kako je v Nemčiji. Fantje so predstavljali postopanje nacijev in dekleta pa zatirane v Nemčiji, ki so morali ribati pločnike.

IZ PRIMORJA

—Komen je dobil novega občinskega predstojnika. Po štiriletnem županovanju je odstopil komenski podesta g. Rudolf Jakopič (Jakopič). Za prefekturnega komisarja občine je imenovan didaktični ravnatelj g. M. Mazzon. Odstopivšemu županu, ki se je pred leti iz Trsta priselil v kraško prestolnico, kjer ima gostilniško obrt, moramo priznati, da je bil varčen občinski gospodar.

—Smučarji težko čakajo. Čeprav je letos v naši Krajini že večkrat snežilo in smo že čez 14 dni v trdi zimi, so naši vneti smučarji še vedno obsojeni na nezaželjeno počivanje. Lepa smučarska polja na Črnem vrhu, na Lokvah, na Livku in še drugod, so brez snega in samevajo v zapuščenosti. Samo tam gori pod Višarjami v okolici Trbiža so gorska pobočja precej zasnežena, zato so se nestrpni prijatelji vselega zimskega sporta za praznike zatekli tja. Na božični praznik je vozil poseben vlak iz Trsta na Trbiž in nazaj. V letošnji zimi je bil to prvi smučarski izlet v naši deželi.

Sigrid Undset:

KRISTINA — LAVRANSOVA HČI

III—KRIZ

Simon je imel občutek, kakor da bi človek mogel iz jesenskega vetra tam zunaj in iz nemirne bleška nad dolino zajeti čudovitih moči. Ako nastopi zdaj še toplo vreme za Vse svete, bo v potokih nemara dovolj vode za mline, vsekakor skoraj do božiča. In bo lahko poslal mnogo ljudi v hribe, da bodo nabirali lišaje. Jesen je bila tako suha—reka je tekla ozka in plitva med rumenimi pečinami in bledimi skalami.

Tu gori v dolini sta imela samo Jorundgaard in župnišče mlin ob reki. Simon je le nerad prosil za uslugo, da bi smel mleti v jorundgaardskem mlinu — prej kone pridje tjakaj vsa dolina s svojim žitom. Kajti Sira Eirik je zahteval neko odškodnino za to. Poleg tega, so si mislili ljudje, bi preveč natančno vedel, koliko imajo žita — pri pobiranju desetine je bil hudo strog. Lavrans pa je v svojem mlinu dovolil mleti vselej zastoj in zato je Kristina hotela, naj bo tudi zdaj tako —

Samo da se je spomnil nanjo, mu je pričelo srce utripati bolj in napeto —

Bilo je tisti dan pred sv. Simonom; v tem času je vselej hodil k spovedi. Zato je danes sedel tukaj v Saemundovi izbi, da bi si izprašal vest, se postil in molil, medtem ko so hlapci v skednju mlatili —

Svojih grehov se je lahko spomnil — preklinjal je, imel ljudi za norca, če so ga spraševali o stvarih, ki jim niso bile nič mar, — potem jelen, na katerega je streljal še dolgo potem, ko je po stanju sonca mogel videti, da je že sobotni večer, in ki ga je v nedeljo zjutraj, ko so bili dolinici pri maši, dejal iz kože —

Tega, kar se je bilo pred kratkim pripetilo med dečkovo boleznijo, ni smel omeniti in si tudi ni upal. Toda bilo je prvič v njegovem življenju, da je zoper svojo voljo hotel zamolčati spovedniku greh —

Mnogo je razmišljal o tem in v sreču hudo trpel zaradi tega. Gotovo je to naglavni greh — pa najsi je sam uganjal čarovnijo ali koga drugega zapeljal, da je storil kaj takega —

Kesati pa se tega tudi ni mogel — če je pomislil, da bi brez tega dejanja njegov sin zdaj brčkone ležal pod zemljo. Toda hotel je plašen in potrč okoli — venomer je oprezoval, ali se je otrok od tistega časa kaj spremenil. Zdelo se mu je, da ne more ničesar opaziti —

Znano mu je bilo, da mnoge vrste ptičev in divjih zveri nič več ne marajo za svoje mladiče, marveč da zapustijo svoj zarod, ako so se človeške roke doteknile jajčec ali mladičev samih; človek, kateremu je Bog podaril luč razuma, ne more tako ravnaniti — nasprotno, Simon otroka skoraj ni maral več izpustiti iz rok, kadar je zdaj vzela sina k sebi, tako se je začel bati za Andresa. Hkrati pa je razumel, zakaj se poganskim nespametnim živalim njihovi mladiči tako pristudijo, če se jih je le kdo dotaknil. Tudi on je imel občutek, kot bi se bil njegov sin nekako okužil —

Toda kesal se ni — ni želel, da bi se to ne bilo zgodilo. Pač pa si je želel, da bi bila katera druga kot Kristina. — Saj je bilo že tako dovolj težko zanj, da živijo ti ljudje tukaj v dolini —

—Prišla je Arngjerd in vprašala za neki ključ. Ramborgi se je zdelo, da ga ni dobila nazaj,

odkar ga je zadnjič rabil njen mož.

Na dvoru je bilo vedno manj reda — Simon se je spominjal, da je bil vrnil ključ ženi, in sicer še pred svojim odhodom na jug — No, ga bom že našla, je rekla Arngjerd.

Tako dobrodušno se je znala smehljati — tako pametne oči je imela — saj vendar ni tako grda, je pomislil oče. In njeni lasje so bili lepi, svetli in bujni, kadar je bila ob svečanostnih in prazničnih dneh razoglavla.

Erlendova nezakonska hči je bila seveda lepša — pa vendar ni bilo iz vsega skupaj nič drugega kot nesreča —

A Erlend je imel to hčer z lepo gospo iz odličnega rodu. Erlend gotovo nikdar še pogledal ne bi bil dekle, kakršna je bila Arngjerdina mati. Vesela je bila njegova pot skozi svet — in lepe in ponosne gospe in mladenke so kar čakale in mu ponujale ljubezen in prigode —

Njegov edini greh — mladostnih budalosti takrat na kraljevem dvoru ni jemal v račun — no, ta bi bil lahko nekoliko odličnejši, če je že moral s tem užalostiti svojo dobro in pošteno ženo — Jorunn, zanjo se je bil poprej komaj zmenil — niti tega ni več vedel, kako se je moglo zgoditi, da se je dekli preveč približal. Tisto zimo je pogosto hodil popivat k prijateljem in znancom in kadar se je potem vrnil domov na dvor svoje žene, je Jorunn sedela tamkaj in pazila, da je prišel v posteljo, ne da bi se bila zgodila kakršna nesreča z ognjem in lučjo —

Imenitnejša ta prigoda ni bila. — In tem manj je zaslužil, da je otrok po vsem tem tako blage čudi in da mu dela toliko veselja —. Sicer pa se zdaj ne sme ukvarjati s takimi mislimi, misliti mora na spoved —

Ko se je Simon v mraku vračal z Romundgaard, je prišlo. Šel je kar preko njiv. V zadnjem bledem svitu dnevne svetlobe so se strnišča lesketala blede in mokro. Ob leseni steni stare kopalnice je ležalo nekaj majhnega belega in se svetilo prav doli do njega. Simon je šel tjakaj in pogledal. Bile so črepinje tiste francoske skodele, ki jo je bil spomlad razbil; otroci so jih razvrstili po deski, položeni čez dva kamena — to naj bi bila pogrnjena miza. Simon je s popotno sekirico zamahnil po njej in vse skupaj prevrnil —

Isti mah se je sam nase razjezil. Toda ni mogel trpeti, da bi ga kaj spominjalo na tisti večer.

Kakor za pokoro, da je zamolčal greh, je s Sira Eirikom govoril o tistih sanjah. No, pa tudi zato, ker je čutil potrebo, da si olajša srce vsaj v tej stvari. Bil je že na tem, da odide — tedaj ga je mahoma prijelo — vendarle je moral spregovoriti o tem. In ta stari, napol slepi župnik je bil vendar že več kot dvanaest let njegov duhovni oče. Zato se je obrnil in spet pokleknil pred Sira Eirikom.

Nepremično je sedel duhovnik, dokler ni Simon povedal vse do kraja. Nato je rekel, nekdanji mogočni glas je zdaj star in zastrt zvenel iz večnega mraka. Greh to ni. Sleherni ud vojskojoče se cerkve se mora preizkusiti v boju s sovražnikom; zato Bog dopušča, da hudič nadleguje človeka z vsakovrstnimi skušnjavami. Dokler človek ne vrže orožja proč — dokler ne izda

kraljeve zastave, dokler budno in zavestno ne privoli v podobe, s katerimi bi ga nečisti duh rad zamamil — tako dolgo grešne misli, ki ga naskakujejo, niso greh —

“Ne!” Simon je bil poln sramu, ko je zaslišal svoj lastni glas.

Privolil ni bil nikdar. Mučile so ga, mučile, mučile. Kadar se je po takih grešnih sanjah prebudil, je imel občutek, kakor bi mu bila celo v spanju storjena sila.

Ko je prišel na dvorišče, sta stala tamkaj dva tuja konja, privezana k plotu. Bila sta Čad Erlenda Nikulaussona in Kristinin konj za ježo. Simon je poklical konjarja — zakaj ni delživali v hlev? Zato, ker sta gosta rekla, da ni treba, je čemerno odgovoril hlapec.

Bil je mlad hlapec, ki se je bil pridružil Simonu, ko je bil leta na domačem dvoru — poprej je služil na Dyfrinu. Tam gre zdaj, je pravil, vse nekam po viteško, to je Helgino delo. Če pa ta bedak Sigurd misli, da bo Simon tu na Formu trpel, da bi kdo zoper njega kot gospodarja odpiral kljun, ker sam ljubi veselo govorjenje in se šali s svojimi ljudmi ter tudi služabniku ne zameri kakšnega prešernega odgovora, potem naj hudič — Simon je pravkar hotel fanta pošteno ošteti, pa se je premislil; saj vendar prihaja naravnost od spovedi. Naročil bo Jorunn Daalku, naj tega novince vzame v roke in pouči, da imajo dobre kmetijske navade prav tako trdna pravila kot dvorjansko življenje na Dyfrinu —

Zato je samo še nekam mirno vprašal, ali je Sigurd šele iz jaja zlezal, in mu ukazal, naj pelje konja v hlev. A bil je nejevoljen —

Prvo, kar je zagledal ob vstopu v sobo, je bil Erlendov smejčič se obraz — svetloba sveče na mizi je padala naravnost nanj, ko je sedel na klopi in se branil pred Ulvhildo, ki je klečala zraven njega in ga skušala ščegetati ali kar je že bilo. Silila je možu z rokami v obraz in se pri-

tem smejala, da je kar klokotalo —. Erlend je skočil na noge, hotel malčico odriniti v stran, ona pa se mu je obesila za rokav pri sukniču ter mu obvisela na lakti, ko je pokonci in lahak stopal skozi sobo in pozdravljal svaka. Pri tem se je Ulvhild tako glasno vtikala vmes, da sta Erlend in Simon komaj mogla spregovoriti kakšno besedo.

Oče ji je nekoliko osorno ukazal, naj gre v kuhinjo k deklam — pravkar so bile končale s pogrinjanjem mize. Ko mu je mala ugovarjala, jo je trdo zgrabil za komolec ter jo odtrgal od Erlenda.

“Na —!” Stric je vzel iz ust kepico smole in jo vtaknil otroku med ustnice. “Vzemi tole, Ulvhild, češpljevo ličee! — Ta tvoja hčerka,” je smeje se rekel in pogledal za dekletcem, “nema ne bo tako poslušna kot Arngjerd, svaki!”

Simon se ni bil mogel vzdržati, da ne bi bil svoji ženi povedal, kako lepo je bila Arngjerd razumela to zadevo glede možnosti. Vendar pa ni bila njegova namera, da naj to pove Jorundgaardskim. Tudi ni bilo to Ramborgi prav nič podobno — vedel je, da ji Erlend ni kdo ve kaj pri sreču. Ni mu bilo prav — niti da je o tej stvari govorila, niti da je Ramborg tako nepreračunljiva, pa tudi to ne, da ima Ulvhild, kakor je še majhna, Erlenda, kot je videti, tako rada — ona tudi, kakor skoraj vse, kar nosi krilo —

Stopil je h Kristini in jo pozdravil; sedela je v zapečku in držala na kolenih Andresa. Deček je močno vzljubil svojo teto, ko mu je pretkelo jesen stregla med okrevanjem po bolezni.

Simonu je bilo jasno, da sta

ga obiskala z nekim posebnim namenom, ker je bil Erlend zdrav. Pragov na Formu on ni preveč obrusil. Simon ni mogel tajiti, da se Erlend v svojem težkem položaju dobro obnaša — potem ko se je razmerje med svakoma tako zasukalo. Erlend se ga je izogibal, kolikor je le mogel, vendar sta se sestajala tako pogosto, kot je bilo potrebno, da bi po dolini ne začeli govoriti o sovraštvu med sorodniki, ob takih prilikah pa sta se srečavala kot najboljša prijatelja. Erlend je bil pri teh sestankih tih in molčec. Kljub temu pa se je vedel svobodno in neprisiljeno.

Ko so odnesli jedila in postavili na mizo pivo, je rekel Er-

lend: “Mislim, da se boš začudil, ko ti povem, zakaj sem prišel, Simon. Tebe in Ramborgo vabiva k nam na ženitnino —” “Gotovo se šališ? Nič mi ni znanega, da bi imel na svojem dvoru zamožne ljudi?”

“Kakor se vzame, svak. Gre namreč za Ulfa Haldorssona.” Simon se je udaril po stegnu: “Zdaj pa verjamem, da se bosta moja dva plužna vola za božič otelila!”

“Nikar ne imenuj Ulfa plužnega vola,” je smeje se rekel Erlend. “Nasprotno, nesreča je v tem, da je bil mož vse preveč objesten —”

Simon je zažvižgal. Erlend se

je spet zasmel in rekel: “No, lahko si misliš, da nim ušesom nisem verjel, danes prišli na moj dvor, brandovi sinovi iz Med...”

in zahtevali, da se mora ročiti z njihovo sestro.” “Herbrandovi —? An...”

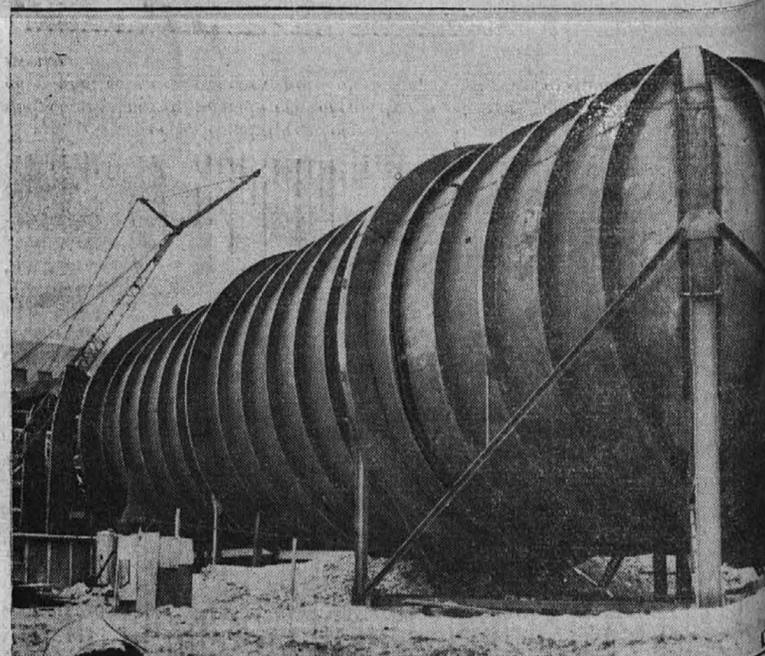
so še čisto mladi fantje — va sestra vendar ne more tako stara, da bi Ulf —

Žolna je najpočasnejša med ptiči, ki preletijo milij na uro.

Tihi ocean ima 170 milij kilometrov površine. Povprečna cena avtomobila leta 1907 je bila \$2,131.

Ginljiv prizor se je nudil prebivalcem mesta Marscille v Franciji, ko so bile francoske polkovne zastave na zadnjem pohodu, kar je bilo znak poražene Francije. Ko je minilo, so vse te zastave naložili na ladjo, ki jih je odpeljala francoski armadi v Afriko.

V Daytonu, Ohio so postavili velik jeklen tunel, katerega cevi merijo 40 čevljev v premeru in motorji s 40,000 konjskih sil bodo proizvajali veliko sapo. Tu bodo priskrbeli vse potrebne dele za zrakoplove, katerih hitrost bo umetnim potom dosežena do 400 milj na uro.

Slika nam kaže prizor iz poplavljenega San Fernando Valley, Cal., kjer je v sedmih dneh padlo 4.66 palca dežja. Poplava je zaustavila začasno ves promet v Los Angelesu. Kakor vidimo na sliki, je bila povodenj tako silna, da je odnašala celo hiše.

DR. WILLIAM F. URANKAR
362 E. 156. St.
(corner Ridpath Ave.)
IVanhoe 5311

DEKLETA IN ŽENE!
Za fino in najnovejšo modo SPOMLADANSKO "STERLING" SUKNJO ali SUIT, po najnižjih cenah kakor kje drugje in to od \$14.50 naprej DIREKTNO IZ TOVARNE in za zanesljivo in točno postrežbo, se obrnite na **BENNO B. LEUSTIG 1034 Addison Road** Ali pokličite: **ENdicott 8506 ali 3426**

"VSI MOJI RAČUNI SO PLAČANI"
"ZAHVALA GRE MORRIS NAČRTNEMU POSOJILU"
All veste, da ima Morris Plan banka poseben sodelovalni dogovor z trgovinami v mestu (tudi nekaj trgovin v predmestju), potom katerega je nenavadno udoben način, da imate vaše stare in nove račune za blago plačane. Ni treba nobenega poroka. Pridite in prinesite vse svoje račune. Mi jih bomo v polnem plačali. Boste več kot zadovoljni z našim posebnim posojilom in ta namen.
Mi vam nudimo isti koristni načrt, da plačate zdravnika, dentista in bolnišnico.

Morris Plan Bank
921 Huron Rd. — Lee Rd. pri Meadowbrook
Detroit pri W. 117 St. — St. Clair pri E. 147 St.
14006 Kinsman Road
Člani Federal Deposit Insurance Corporation

UČITE SE ANGLEŠČINE
iz Dr. Kernovega
ANGLESKO-SLOVENSKEGA BERILA
"ENGLISH-SLOVENE READER"
kateremu je znižana cena \$ 2.00 in stane samo:
Naročila sprejema
KNJIGARNA JOSEPH GRDINA
6113 St. Clair Ave. Cleveland, O.